

Vergaderjaar 2007–2008

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 679

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 september 2008

Overeenkomstig de bestaande afspraken heb ik de eer u hierbij twintig fiches aan te bieden die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC):

1. Verordening inzake de Europese BV; (Kamerstuk 22 112, nr. 674)
2. Beschikking inzake Europees Justitieel Netwerk; (Kamerstuk 22 112, nr. 675)
3. Mededeling inzake Asielbeleidsplan; (Kamerstuk 22 112, nr. 676)
4. Verordening inzake Single European Sky II; (Kamerstuk 22 112, nr. 677)
5. Verordening inzake luchtvaartveiligheid en EASA; (Kamerstuk 22 112, nr. 678)
6. Mededeling inzake geluidsreducerende maatregelen spoor materieel;
7. Mededeling inzake de Strategie internalisering externe kosten van vervoer; (Kamerstuk 22 112, nr. 680)
8. Mededeling inzake de vernieuwde sociale agenda; (Kamerstuk 22 112, nr. 681)
9. Mededeling inzake open methode van beleidscoördinatie op sociaal gebied; (Kamerstuk 22 112, nr. 682)
10. Richtlijn inzake de Europese ondernemingsraad; (Kamerstuk 22 112, nr. 683)
11. Richtlijn inzake grensoverschrijdende gezondheidszorg; (Kamerstuk 22 112, nr. 684)
12. Richtlijn inzake verlaagde btw-tarieven; (Kamerstuk 22 112, nr. 685)
13. Verordening inzake juridisch kader voor EU-Onderzoeksinfrastucturen; (Kamerstuk 22 112, nr. 686)
14. Verordening inzake Voedselprijzen; (Kamerstuk 22 112, nr. 687)
15. Verordening inzake Europees Ecolabel; (Kamerstuk 22 112, nr. 688)
16. Richtlijn inzake Eurovignet; (Kamerstuk 22 112, nr. 689)
17. Richtlijn inzake Ecodesign; (Kamerstuk 22 112, nr. 690)
18. Mededeling inzake overheidsopdrachten voor een beter milieu (duurzaam inkopen); (Kamerstuk 22 112, nr. 691)

19. Mededeling inzake Actieplan Duurzame Consumptie en Productie en Duurzaam Industriebeleid; (Kamerstuk 22 112, nr. 692)
20. EMAS Verordening (Kamerstuk 22 112, nr. 693)

De staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
F. C. G. M. Timmermans

Fiche: Mededeling inzake geluidsreducerende maatregelen spoormaterieel

1. Algemene gegevens

Voorstel: Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad «Geluidsreducerende maatregelen voor bestaand goederenmaterieel»

Datum: 8 juli 2008

Nr. commissiedocument: COM(2008) 432

Pre-lex: http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&Dosld=197234

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board:
Impact assessment: http://ec.europa.eu/transport/greening/doc/rail/2008&_07_greening_transport_rail_noise_a&_en.pdf
Opinie impact assessment board: http://ec.europa.eu/governance/impact/docs/ia_2008/d_1609_iab_opinion_rail_noise_22_february_2008.pdf

Behandelingstraject Raad: Nog niet bekend.

Eerstverantwoordelijk ministerie: Ministerie van Verkeer en Waterstaat

2. Essentie voorstel

De mededeling maakt deel uit van het pakket «groener vervoer». Het geluid afkomstig van het groeiende verkeer op spoorwegen heeft een negatieve invloed op de gezondheid en het welbevinden van steeds meer mensen. De geluidsoverlast van spoorwegen kan het meest (kosten-) effectief worden teruggedrongen door het ombouwen van lawaaiig materieel. Door aanpassingen aan het remsysteem (bronbeleid) kan het huidige materieel stiller worden gemaakt en zijn dure infrastructurele maatregelen minder noodzakelijk.

Aangezien de huidige EU-regels reeds beperkingen opleggen aan de geluidsemissies van nieuw rollend materieel, is deze mededeling toegespitst op bestaand materieel en worden maatregelen voorgesteld om het meeste materieel uit te rusten met geluidsarme remmen.

De doelstelling van deze mededeling is te komen tot aanpassingsprogramma's van lawaaiig materieel. Met de mededeling geeft de Commissie aan hoe zij denkt dat deze programma's het best gestimuleerd kunnen worden. Het belangrijkste instrument dat lidstaten volgens de Commissie zouden kunnen inzetten, is het introduceren van een geluidsafhankelijke gebruiksvergoeding voor het spoor. Als tweede stap worden geluidsnormen, bijv. door middel van geluidsproductieplafonds, aangeraden om de geluidreductie die met ombouw gerealiseerd is, vast te houden bij een groei van het spoorverkeer.

De spoorwegsector wordt opgeroepen vrijwillig verbintenissen te sluiten, onder andere om zo snel mogelijk aanpassingsprogramma's op te zetten. De industrie wordt aangemoedigd om de aanpassingen aan het remsysteem verder te ontwikkelen en hiervoor worden de bestaande onderzoeksprogramma's gecontinueerd.

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete weten regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het voorlopige Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

De Commissie spoort de lidstaten aan tot het introduceren van geluidsafhankelijke gebruiksvergoedingen en geluidsnormen. Ook doet ze oproepen aan de spoorwegsector en de industrie om tot geluidsreductie te komen. Zelf zal ze deze acties ondersteunen door middel van de volgende maatregelen:

- a. De Commissie zal een voorstel doen voor wettelijke voorschriften waaraan geluidsafhankelijke gebruiksvergoedingen voor het spoor moeten voldoen.
- b. De Commissie zal de toelatingsprocedure voor stillere remblokken verkorten.

Subsidiariteit:

Oordeel over de aangekondigde maatregelen is positief.

De geliberaliseerde markt voor het spoorgoederenvervoer heeft geleid tot diverse Europese vervoerders, die in heel Europa actief zijn. In Nederland geldt dat ca. 80% van de goederenwagons international circuleert en daarom is een Europese aanpak van het bronbeleid wenselijk. De voorstellen van de Commissie zijn in lijn met de Nederlandse inzet om een geluidsafhankelijke gebruiksvergoeding te introduceren en dit zoveel mogelijk Europees op te pakken, waarbij aangesloten wordt bij reeds bestaande multilaterale samenwerkingsverbanden.

Het is dringend gewenst dat de Commissie wettelijke voorschriften voor de implementatie van een geluidafhankelijke gebruiksvergoeding voorstelt, zodat op Europees niveau de ombouw van lawaaiig materieel wordt gestimuleerd.

Proportionaliteit:

Oordeel over de aangekondigde maatregelen is positief.

De voorgestelde aanpak (geluidsafhankelijke gebruiksvergoeding en geluidsproductieplafonds) past binnen het huidige Nederlandse beleid en is het juiste middel om het gestelde doel (de ombouw van lawaaiig materieel) te bevorderen. Vanwege de effectiviteit is coördinatie op Europees niveau noodzakelijk. De concrete uitvoering van de aanpak laat de Commissie aan de lidstaten.

Financieel:

De Commissie schat de kosten voor de gehele EU, op de langere termijn met de huidige technologie, in op € 1,0 tot 1,8 miljard (K-remblokken), de aanpassing met een nieuwe thans in de laatste fase van ontwikkeling zijnde technologie (LL-remblokken) vergt een investering van € 200 tot 700 miljoen. De onderhoudskosten nemen met een bedrag tussen € 200 en 400 miljoen (totaal tot 2025 voor beide soorten remblokken) toe. Nederland heeft ook een inschatting gemaakt van de financiële gevolgen. Dit betreft de kosten voor ombouw, van 50% van de goederenkilometers in Nederland, naar stil materieel met gebruikmaking van de nieuwste technologie (LL-remblokken).

Nederland heeft een bonusregeling aangekondigd voor de ombouw van lawaaiig spoomaterieel. De bonus bedraagt 4 eurocent per gereden wagonkm in NL over een periode van 3 jaar met een maximum van 60 000 km. Hiervoor is een bedrag van ca. € 18 miljoen gereserveerd op de begroting van VenW, waarvan ca. € 15 mln voor goederenvervoer. Bij 50% van de goederenkilometers in NL en het daarbij behorende aantal wagons die worden omgebouwd, zijn de kosten voor de vervoerders/

wagoneigenaren ongeveer gelijk aan de vergoeding die met de bonus kan worden ontvangen. Een en ander is afhankelijk van de gereden km's in NL.

4. Nederlandse positie over de mededeling

a) Nederlandse belangen en eerste algemene standpunt

Voor Nederland is het van belang dat er zo snel mogelijk (vanaf medio 2009) stille goederentreinen rijden in Nederland. Het Innovatieprogramma Geluid dat eind 2007 is afgesloten met het eindrapport «Nederland betaalbaar stiller», is er op gericht geweest om innovatieve (bron)maatregelen te ontwikkelen en te implementeren. De technische mogelijkheden om lawaaiig goederenmaterieel om te bouwen zijn voorhanden. Echter de daadwerkelijke grootschalige implementatie van ombouwprogramma's vraagt ook om een Europese aanpak. Met name de invoering van geluidsafhankelijke gebruiksvergoedingen zal een belangrijke impuls geven aan de ombouw van materieel in Europa en daarvoor is Europese regelgeving vereist, om het level playing field te garanderen. De aanpak die de Commissie voorstelt, sluit goed aan bij het Nederlandse beleid op dit gebied en Nederland is dan ook positief over de mededeling. Nederland wenst bij aanvullende voorstellen voor noodzakelijke concrete maatregelen aandacht voor het voorkomen van onnodige regeldruk voor bedrijven.

Nederland heeft de bonusregeling door middel van een aanvulling op de Netverklaring van ProRail, als onderdeel van de prestatieregeling, inmiddels ingevoerd. Nederland overweegt ook om naast de bonus een malus-systeem in te voeren, waarbij voor lawaaiëriëre wagons een hogere gebruiksvergoeding moet worden betaald, en onderschrijft de ingeslagen weg van de Commissie om dit mogelijk te maken.